

Ustawa o kołach gospodyń wiejskich

Dnia 9 listopada 2018 r. weszła w życie nowa Ustawa o kołach gospodyń wiejskich. W niniejszym artykule przedstawię najważniejsze jej zapisy.

Celem ustawy jest nadanie osobowości prawnej kołom gospodyń wiejskich poprzez wpis do rejestru i zapewnienie możliwości szybkiej rejestracji. Ustawa definiuje koło gospodyń wiejskich jako dobrowolną, niezależną od administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego, samorządną społeczną organizację mieszkańców wsi, wspierającą rozwój przedsiębiorczości oraz aktywnie działającą na rzecz środowisk wiejskich.

Koło gospodyń wiejskich reprezentuje interesy i działa na rzecz poprawy sytuacji społeczno-zawodowej kobiet wiejskich oraz ich rodzin, a także wspiera wszechstronny rozwój terenów wiejskich. Do zadań koła gospodyń wiejskich należy:

- a) prowadzenie działalności społeczno-wychowawczej i oświatowo-kulturalnej w środowiskach wiejskich
- b) prowadzenie działalności na rzecz wszechstronnego rozwoju obszarów wiejskich
- c) wspieranie rozwoju przedsiębiorczości kobiet
- d) inicjowanie i prowadzenie działania na rzecz poprawy warunków życia i pracy kobiet na wsi
- e) upowszechnianie i rozwój form współdziałania, gospodarowania i racjonalnego prowadzenia gospodarstw domowych
- f) reprezentowanie interesów środowisk kobiet wiejskich wobec organów administracji publicznej
- g) rozwój kultury ludowej, w tym w szczególności kulturę lokalną i regionalną.

Zgodnie z ustawą, koło może założyć dziesięć osób. Na terenie jednej wsi może mieć siedzibę jedno koło gospodyń wiejskich, a terenem działalności kgw może być jedna bądź więcej wsi. Koła mogą wykonywać zadania także poza terenem swojej działalności, w tym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz poza jej granicami. Członkiem koła gospodyń wiejskich może być każda osoba, która ukończyła 18 lat i której miejscem zamieszkania jest wieś będąca terenem działalności koła. Jednocześnie można być członkiem tylko jednego koła gospodyń wiejskich. Za zgodą przedstawicieli ustawowych w działalności koła mogą brać także udział osoby, które ukończyły lat 13. Mogą one tworzyć młodzieżowe i dziecięce organizacje wspomagające realizację celów koła. Szczegółowe zasady i warunki wstępowania do kgw i występowania z kół gospodyń wiejskich muszą określać statuty.

Koło gospodyń wiejskich podlega obowiązkowi wpisu do Krajowego Rejestru Kół Gospodyń Wiejskich prowadzonego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Koło gospodyń wiejskich nabywa osobowość prawną z chwilą dokonania wpisu do rejestru. Wniosek składa się na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

W imieniu koła działa komitet założycielski do czasu rejestracji koła gospodyń wiejskich, a następnie do czasu wyboru zgodnie ze statutem jego organów. Komitet założycielski składa do kierownika właściwego miejscowo powiatowego biura Agencji Restrukturyzacji

i Modernizacji Rolnictwa wniosek o wpis koła gospodyń wiejskich do rejestru wraz ze statutem lub oświadczeniem o przyjęciu wzorcowego statutu.

Po stwierdzeniu wymaganych zgodności Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, po dokonaniu wpisu, wydaje zaświadczenie o wpisaniu koła do rejestru.

Wniosek o wpis kgw do rejestru (wraz z załącznikami) zawiera w szczególności:

- nazwę koła (nazwa powinna odróżniać tworzone koło od innych kół, powinna odnosić się do terenu działalności koła)
- siedzibę i adres koła
- wskazanie terenu działania koła
- listę założycieli koła zawierającą ich imiona i nazwiska oraz miejsce zamieszkania
- oświadczenia założycieli koła o woli wejścia w skład jego członków oraz o miejscu zamieszkania na obszarze wsi mającej być terenem działalności koła
- adres do doręczeń koła
- własnoręczne podpisy założycieli koła
- informacje o osobie lub osobach umocowanych do reprezentacji koła oraz opis sposobu reprezentacji koła
- podpisy osób wybranych w skład komitetu założycielskiego.

Koło gospodyń wiejskich do dnia 28 lutego każdego roku zgłasza do rejestru listę członków koła według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego, wraz z oświadczeniami członków koła o miejscu zamieszkania na obszarze wsi będącej terenem działalności koła. Obowiązek ten nie dotyczy kół, w których od 31 grudnia roku poprzedniego nie nastąpiły zmiany w składzie osobowym. Postępowanie w sprawach o wpis lub zmianę wpisu koła gospodyń wiejskich do rejestru jest wolne od opłat.

- **Majątek koła gospodyń wiejskich powstaje ze składek członkowskich, darowizn, spadków, zapisów, dochodów z własnej działalności, dochodów z majątku koła oraz z ofiarności publicznej. Dochód z działalności koła gospodyń wiejskich służy realizacji celów statutowych i nie może być przeznaczony do podziału między jego członków.**
- Koło gospodyń wiejskich może prowadzić działalność zarobkową, w tym działalność gospodarczą.
- Koło gospodyń wiejskich może otrzymywać dotacje celowe na realizację zadań, o których mowa w art. 2 ust. 3, według zasad określonych w odrębnych przepisach.

Koła gospodyń wiejskich prowadzą uproszczoną ewidencję przychodów i kosztów, w przypadku gdy:

- 1) osiągają przychody wyłącznie z:
  - a) działalności statutowej z tytułu składek członkowskich, darowizn, zapisów, dotacji,
  - b) sprzedaży wyrobów sztuki ludowej, w tym rękodzieła i rzemiosła ludowego i artystycznego, lub żywności regionalnej,
  - c) tytułu sprzedaży, najmu lub dzierżawy składników majątkowych,

- d) tytułu odsetek od środków pieniężnych na rachunkach bankowych lub rachunkach w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, prowadzonych w związku z wykonywaną działalnością, w tym także odsetek od lokat terminowych oraz innych form oszczędzania, przechowywania lub inwestowania tworzonych na tych rachunkach;
- 2) nie posiadają statusu organizacji pożytku publicznego
- 3) w roku poprzedzającym rok podatkowy osiągnęły przychody wyłącznie z tytułów, o których mowa w pkt 1, w wysokości nieprzekraczającej 100 000 zł. Przepis ten nie ma zastosowania w roku, w którym koło gospodyń wiejskich rozpoczęło działalność.

W okresie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy koło gospodyń wiejskich może otrzymać z budżetu państwa pomoc finansową przeznaczoną na realizację zadań określonych w ustawie (wyżej wypunktowanych).

Koła gospodyń wiejskich, które w okresie miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie wystąpią z wnioskiem o dokonanie wpisu koła gospodyń wiejskich do rejestru zgodnie z przepisami niniejszej ustawy, działają na podstawie przepisów dotychczasowych.

Barbara Ditrich

Styczeń 2019 r.